

Hemmeldalen naturreservat opprettet

Nytt naturreservat i Østerdalen

Kongen har i statsråd vedtatt å opprette Hemmeldalen naturreservat for å sikre viktige naturområder, med særlig betydning for villreinstammen i Rondane sør. Verneområdet omfatter et areal på ca. 250 km² i Stor-Elvdal, Åmot, Hamar og Ringsaker kommuner i Hedmark fylke. Opprettelsen av Hemmeldalen naturreservat er en oppfølging av St.meld. nr. 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge", Innst. S. nr. 124 (1992-93) og Inst. S. nr. 123 (1992-93).

Fjell, myr og villrein

Hemmeldalen naturreservat i Midt-Østerdalen omfatter et villmarkspreget myr-, skog- og fjellområde, der et sammenfall av naturkvaliteter gjør området enestående og verneverdig. Villreinstammen i Rondane sør har kalvingslandet sitt her, og myr og skogområder er viktige vår- og sommerbeiter. Området har en spennende kvartærgeologi, og her finnes rike naturkvaliteter knyttet til myr, barskog og våtmark.

Landskapet er "rolig", og høyden varierer fra 600-1100 m, med Storbekkfjellet (1123 m) som høyeste punkt. I lavereliggende områder finnes åpne, vannrike myrflater. Den største sjøen er Øyungen, mens Søkkunda og Hemla er de største vassdragene.

Fra Søkkunddalen. Foto: Raanar Ødegaard

Materialdekket ellers domineres av moreneavsetninger. I enkelte områder er det terrengformer fra siste istid som morenerygger, eskere og spylerenner. Skogkledte arealer finnes hovedsakelig i østlige områder, opp til 800-900 m. Området preges for øvrig av fjellbjørkeskog og lavalpin heivegetasjon. Granskogen har et åpent preg. Myrvegetasjonen er fattig, med innslag av enkelte rikmyrpartier. Innenfor dette spektret er det stor variasjon i myrtyper. Områder har rike forekomster av våtmarksfugl som andefugl, vadere, lommer og trane.

Sikring av sentrale leveområder for villreinstammen er et særlig viktig formål med vernet, men Hemmeldalen naturreservat vil også bidra til å bevare et mangfold av sårbare naturtyper med tilhørende plante- og dyreliv. Med sin

flokkadferd og nomadiske levevis er villreinen en spesiell art. Dyra vandrer over store områder, og arealbruken varierer ut fra beiteslitasje og snøforhold. Tilgang på store, sammenhengende naturområder er nødvendig for at villreinen skal overleve på lang sikt.

I fjellet finnes gamle fangstanlegg for villrein, og i skogen er det påvist elggraver. De første setrene i området ble anlagt på 1500-tallet. Aktiv setring er imidlertid ikke drevet siden 1960-tallet. Øvre Himmeldal seter representerer det mest omfattende setermiljøet i området, med flere godt bevarte seterhus fra siste del av 1800-tallet.

I dag utnyttes området til beite, jakt og annet friluftsliv. Birkebeinerløypa går gjennom deler av naturreservatet.